

Prevence vybraných nádorů trávicí trubice

Prevention of the selected cancer in gastrointestinal tract

Š. Suchánek

Interní klinika a Ústav gastrointestinální onkologie 1. LFUK a ÚVN Praha

Vážené kolegyně, vážení kolegové, součástí tohoto čísla časopisu je, tak jako každý rok, článek o aktuálním stavu Národního programu screeningu kolorektálního karcinomu (KRK) v České republice, který je připraven na základě aktuálních dostupných dat. Ta jsou vždy za předchozí kalendářní rok, v tomto případě 2023. Je dobrou zprávou, že se program neustále vyvíjí. V loňském roce byl proveden rekordní počet preventivních koloskopií (55 tisíc), což jistě přispělo k překonání půlmilionové hranice všech těchto vyšetření od roku 2006. Přitom zůstal zachován stabilní počet diagnostikovaných adenomů a karcinomů. Zároveň se za posledních 10 let navýšil podíl preventivních koloskopií z 15 na 25 % ze všech koloskopických vyšetření. Tyto pozitivní trendy jsou však spojeny i s delší čekací dobou na vyšetření.

Nejvýznamnějším přínosem je příznivý trend snižování incidence (o 32 %) a mortality (o 48 %) KRK při srovnání let 2000–2022. Zároveň je ale patrné, že trend poklesu se zpomaluje. To může být způsobeno tím, že část cílové populace, která se screeningu účastní (38 %), již byla opakovaně vyšetřena. Další naší

snahou by tedy mělo být navýšit účast tzv. non-responderů. To je ale nutné provést s rozvahou, aby nedošlo k totálnímu zahlcení endoskopických pracovišť. Proto s kvantitativní změnou musí přijít i ta kvalitativní. Již několik let jsou sledovány indikátory kvality preventivní koloskopie. K tomu se od loňského roku rozbíhá kontrola kvality testů na okultní krvácení. V současné době se pracuje na prodloužení intervalů TOKS ve věkovém rozmezí 50–54 let z jednoletého na dvouletý interval a na přípravě snížení věkové hranice pro screening KRK. Zároveň byly zveřejněny Doporučené postupy pro koloskopii ČGS, které obsahují i jednoznačné dispenzární intervaly. Je ale důležité, aby byly dodržovány.

Ve zcela jiné situaci je prevence karcinomu žaludku. Česká republika patří mezi země se snižující se incidencí i mortalitou tohoto zhoubného onemocnění. Zároveň byl zdokumentován pokles prevalence *Helicobacter pylori* během 10 let o téměř polovinu na 24 % v roce 2011. To je jeden z důvodů, proč dosud nebyl organizovaný program screeningu karcinomu žaludku v ČR zaveden. Aktuální prevalenci *Helicobacter pylori* má za cíl

objasnit probíhající mezinárodní studie HelicoPTER, které se účastní ÚVN Praha. Sekundárním cílem projektu je testování antibiotické rezistence u infikovaných osob. Výsledky by mohly být využity k doporučení optimálních léčebných režimů, které jsou v současné době v ČR založeny na konvenční trojkombinační terapii s nižší účinností, jak ukazují výsledky Evropského registru Hp-Eu-Reg. Význam eradikace *Helicobacter pylori* v prevenci karcinomu žaludku v oblasti s vysokou incidencí této malignity prokázala rozsáhlá studie zahrnující cca 180 tisíc osob z okresu Linqu v provincii Shandong v Číně. Výsledky tohoto projektu po 12 letech byly recentně publikovány mezinárodním týmem z Číny, Německa a České republiky v respektovaném odborném časopise Nature Medicine.

Přeji inspirativní čtení.

doc. MUDr. Štěpán Suchánek, Ph.D.
koeditor sekce Gastrointestinální
onkologie
předseda Komise pro screening
KRK MZ ČR
stepan.suchanek@uvn.cz

Osvobodíte pacienty od parenterální výživy*

Revestive® je indikován k léčbě pacientů ve věku od 4 měsíců se syndromem krátkého střeva.[†]

Revestive® podporuje obnovu a růst střeva skrze zvýšení výšky klků a hloubky krypt.¹

* Parenterální výživa zahrnuje IV výživu a tekutiny (PV/IV).

† Stav pacientů by měl být po uplynutí období pooperační adaptace střeva stabilní.¹

Reference: 1. Souhrn údajů o přípravku Revestive.

Zkrácené informace o léčivém přípravku Revestive 1,25 mg prášek a rozpouštědlo pro injekční roztok, Revestive 5 mg prášek a rozpouštědlo pro injekční roztok

Dříve než začnete přípravek předepisovat, seznamte se, prosím, s úplným souhrnem údajů o přípravku (SPC).

▼ Tento léčivý přípravek podléhá dalšímu sledování. To umožní rychlé získání nových informací o bezpečnosti. Žádáme zdravotnické pracovníky, aby hlásili jakákoli podezření na nežádoucí účinky. Podrobnosti o hlášení nežádoucích účinků viz bod 4.8 SPC.

Složení: Jedna injekční lahvička s práškem obsahuje 1,25 mg, resp. 5 mg teduglutidu. Po rekonstituci jedna injekční lahvička obsahuje 1,25 mg teduglutidu v 0,5ml roztoku, což odpovídá koncentraci 2,5 mg/ml, resp. 5 mg teduglutidu v 0,5ml roztoku, což odpovídá koncentraci 10 mg/ml. Seznam pomocných látek viz SPC. **Indikace:** Léčba pacientů ve věku od 4 měsíců korigovaného gestačního věku se syndromem krátkého střeva (*Short Bowel Syndrome*, SBS). Stav pacientů by měl být po uplynutí období pooperační adaptace střeva stabilní. **Dávkování a způsob podání:** Doporučená dávka Revestivu je 0,05 mg/kg tělesné hmotnosti jednou denně. Objemy injekce pro aplikaci ve vztahu k tělesné hmotnosti jsou uvedeny v SPC. Rekonstituovaný roztok má být podáván subkutánní injekcí jednou denně, a to střídavě do jednoho ze čtyř kvadrantů břicha. **Kontraindikace:** Hypersenzitivita na léčivou/steroidní pomocnou látku/stopová rezidua tetracyklinu. Aktivní nebo suspektní malignita. Pacienti s anamnézou výskytu maligního onemocnění gastrointestinálního traktu včetně hepatobiliárního systému a pankreatu v posledních pěti letech. **Upozornění:** Dospělí: **Kolorektální polypy:** Při zahájení léčby Revestivem je třeba provést kolonoskopii, včetně odstranění polypů. V průběhu prvních 2 let léčby se doporučují kolonoskopické kontroly jednou ročně, následně minimálně v pětiletých intervalech (nebo alternativní zobrazovací metody). V případě výskytu malignity musí být léčba přerušena. **Neoplazie gastrointestinálního traktu*:** U pacientů s SBS byla pozorována tvorba polypů tenkého střeva byla během několika měsíců po zahájení léčby teduglutidem. Z tohoto důvodu se před léčbou a v jejím průběhu doporučuje endoskopie horního gastrointestinálního traktu nebo jiné zobrazovací metody. V případě výskytu malignity musí být léčba přípravkem přerušena. Je třeba přehodnotit nutnost další léčby v případě výskytu symptomů vázaných na: žlučník, žlučové cesty, slinivku břišní, rekurentní výskyt střevní obstrukce. **Přetížení krevního oběhu tekutinami/dehydratace:** Vzhledem ke zvýšené absorpci tekutin je třeba pacienty s kardiovaskulárním onemocněním, jako např. srdeční nedostatečností a hypertenzí, monitorovat s ohledem na přetížení oběhu tekutinami, a to především při zahájení léčby. V klinických hodnoceních bylo pozorováno kongestivní srdeční selhání. Pacienti s SBS mají sklon k dehydrataci, která může vést k akutnímu selhání ledvin. U pacientů léčených přípravkem Revestive má být míra parenterální podpory snižována opatrně a nemá se ukončit náhle. Pacienty, kterým jsou podávány souběžně perorální léčivé přípravky vyžadující titraci nebo přípravky s úzkým terapeutickým indexem, je třeba pečlivě sledovat kvůli možné zvýšené absorpci. **Pediatrická populace:** viz také obecná opatření pro dospělé v tomto bodě. U všech dětí a dospívajících má být před zahájením léčby proveden test okultního krvácení do stolice, po dobu užívání, následně každý rok. Kolonoskopické/sigmoidoskopické vyšetření je požadováno, pokud existuje důkaz nevysvětlitelné přítomnosti krve ve stolici, dále se doporučuje po jednom roce léčby a každých 5 let, nebo pokud se objeví nové nebo nevysvětlitelné gastrointestinální krvácení. Při každém podání Revestivu se důrazně doporučuje zaevidovat jméno a číslo šarže přípravku, aby se zachovala spojitost mezi pacientem a šarží přípravku. **Interakce:** Nebyly provedeny žádné klinické farmakokinetické studie lékových interakcí. **Hlavní nežádoucí účinky:** Nejčastěji uváděnými nežádoucími účinky byly bolest břicha a distenze, infekce dýchacích cest, nauzea, reakce v místě vpichu, bolest hlavy a zvracení. Přibližně 38 % léčených pacientů se stómii zaznamenalo komplikace související s gastrointestinální stómii. Ostatní viz SPC. **Účinky na schopnost řídit a obsluhovat stroje:** Revestive má malý vliv na schopnost řídit, jezdit na kole nebo obsluhovat stroje. **Uchovávání:** Revestive 1,25 mg: uchovávejte v chladničce (2 °C – 8 °C). Chraňte před mrazem. Revestive 5 mg: uchovávejte při teplotě do 25 °C. Chraňte před mrazem. **Držitel rozhodnutí o registraci:** Takeda Pharmaceuticals International AG Ireland Branch, Dublin, Irsko. **Registrační čísla:** EU/1/12/787/001-003 **Poslední revize SPC:** 07/2024.

*Všimněte si, prosím, změn v informacích o léčivém přípravku.

Výdej léčivého přípravku je vázán na lékařský předpis. Léčivý přípravek je hrazen z prostředků veřejného zdravotního pojištění. Úplné znění SPC naleznete na www.sukl.cz.

Žádáme zdravotnické pracovníky, aby hlásili podezření na nežádoucí účinky na SÚKL nebo společnosti Takeda emailem na AE.CZE@takeda.com. Podezření na nežádoucí účinky hlase také podle národních legislativních požadavků.

C-APROM/CZ/REV/0132 | Datum přípravy materiálu: 09/2024

Copyright © 2024 Takeda Pharmaceuticals Czech Republic s.r.o. Všechna práva vyhrazena.

Takeda Pharmaceuticals Czech Republic s.r.o.

Panorama Business Center, Škrétova 490/12, 120 00 Praha 2, www.takeda.cz

